

Informacja Burmistrza Okonka o aktualnej sytuacji w rolnictwie

Powierzchnia użytków rolnych w Gminie Okonek na koniec 2017 roku wynosi 13.541 ha, które stanowią 41,84 % całkowitej powierzchni gminy, przy czym grunty orne zajmują powierzchnię 13.406 ha, a nieużytki i grunty niesklasyfikowane 135 ha.

Na terenie gminy Okonek znajdują się 584 gospodarstwa indywidualne oraz funkcjonuje 21 podmiotów prawnych, w których posiadaniu są grunty rolne o łącznej powierzchni 1.841,07 ha.

Towarowa produkcja zwierzęca w Gminie Okonek nie jest wiodącym kierunkiem działalności rolniczej. Ustępuje ona miejsca produkcji zbóż, stanowiącej przeważającą część powierzchni gruntów ornych.

I. Klasy bonitacyjne użytków rolnych

Gminę na tle powiatu złotowskiego wyróżnia obecność gleb II klasy bonitacyjnej, jednak stanowią one 11 ha tj. zaledwie 0,08% powierzchni użytków rolnych. Gleby klasy III zajmują 2.922 ha, co stanowi 21,58 % powierzchni użytków rolnych. Największą powierzchnię 6.804 ha zajmują gleby klasy IV stanowiące w tym 50,25 % użytków rolnych. Użytki klasy V procentowo zajmują porównywalną powierzchnię jak użytki klasy III. Procentowy udział najslabszych gleb klasy VI wynosi 6,73%, tj. 911 ha.

Tab. 1. Zestawienie klas użytków rolnych [ha i %] w Gminie Okonek 2017

klasa użytków rolnych	Gmina Okonek 2017 ¹⁾	
	powierzchnia	udział procentowy
	[ha]	[%]
I	-	-
II	11	0,08
III	2 922	21,58
IV	6 804	50,25
V	2 758	20,37
VI	911	6,73
Nieużytki i grunty niesklasyfikowane*	135	0,99
razem	13 541	100

* nieużytki, stawy i zadrzewienia niesklasyfikowane

Źródło: ¹⁾ ewidencja własna Gminy Okonek 2017

Wartości w tab. 1:

- warunki glebowe na terenie gminy pozwalają na prowadzenie produkcji rolnej,
- ok. 72 % użytków rolnych (klasa II, III i IV) pozwala na uprawę bardziej wymagających gatunków jak pszenica czy rzepak,
- ok. 27 % użytków rolnych to gleby klasy V i VI które pozwalają na uprawę żyta, pszenżyta w sprzyjających warunkach atmosferycznych,

- powierzchnia gruntów niesklasyfikowanych w gminie na tle województwa wynosi 135 ha co stanowi ok. 1% gruntów niesklasyfikowanych w całej gminie. Od roku 2013 zmniejsza się ilość gruntów niesklasyfikowanych, jest to efektem licznych prac geodezyjnych przeprowadzanych zarówno przez Gminę Okonek jak i inne osoby prawne i fizyczne.

II. Struktura wielkości gospodarstw indywidualnych i prawnych

Na terenie Gminy Okonek funkcjonuje 584 gospodarstw indywidualnych, które prowadzą działalność na 11.487 ha. Średnia powierzchnia gospodarstwa w gminie wynosi 19,67 ha. Jest to powierzchnia zdecydowanie wyższa niż średnia wg ARiMR (2017 r.) dla województwa i kraju, które wynosiły odpowiednio 13,56 ha i 10,65 ha. W porównaniu z latami wcześniejszymi zachodzi powolny proces podwyższania średniego areалу gospodarstw.

W Gminie Okonek funkcjonuje 21 podmiotów prawnych użytkujących łącznie powierzchnię 1.841,07 ha, przy czym blisko połową gruntów dysponuje firma Agromar z Lotynia. Podmioty prawne są w posiadaniu ok. 13,6 % gruntów rolnych.

Tab. 2. Zestawienie grup obszarowych gospodarstw indywidualnych w Gminie Okonek 2016/2017

poszczególne grupy obszarowe [ha]	ilość gospodarstw rolnych w Gminie Okonek w 2016 r. ¹⁾		ilość gospodarstw rolnych w Gminie Okonek w 2017 r. ¹⁾	
	szt.	%	szt.	%
1-5	255	44,35	267	45,72
5-10	88	15,30	86	14,73
10-50	182	31,65	180	30,82
50-100	27	4,70	31	5,31
100-200	13	2,26	9	1,54
powyżej 200	10	1,74	11	1,88
razem	575	100	584	100

Źródło: ¹⁾ ewidencja własna Gminy Okonek, 2016/2017

Tab. 3. Zestawienie powierzchni gruntów zajmowanych przez poszczególne grupy obszarowe gospodarstw indywidualnych 2016/2017

Poszczególne grupy obszarowe [ha]	Powierzchnia zajmowana na tle gminy w 2016 r.		Powierzchnia zajmowana na tle gminy w 2017 r.	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]
1-5	611	5,10	613	5,34
5-10	643	5,37	620	5,40
10-50	4 076	34,05	4006	34,87
50-100	1 774	14,82	2144	18,66
100-200	1684	14,07	1153	10,04
powyżej 200	3184	26,59	2951	25,69
razem	11 972	100	11 487	100

Źródło: ewidencja własna Gminy Okonek, 2016/2017

Tab. 4. Zestawienie użytków rolnych w posiadaniu osób prawnych 2016/2017

Lp.	Forma własności	Powierzchnia użytków rolnych w ha w 2016 r.	Powierzchnia użytków rolnych w ha w 2017 r.
1	Agromar	752,7	752,7
2	Agro-servis	218,8	218,8
3	Vennea Sp. z o.o.	206,3	206,4
4	Warehouse Sp. z o.o.	159,5	159,5
5	Okechamp S.A.	153,1	201,8
6	Agencja Nieruchomości Rolnych/KOWR OT POZNAŃ	120,5	198,8
7	Nadleśnictwo Okonek	29,2	29,5
8	Kruszgeo	19,5	19,5
9	POL-DRÓG sp. z o.o.	17,9	16,6
10	PZD. Rodzinny Ogród Działkowy	13,6	11,3
11	AGRARIS sp. z o.o.	11,1	11,1
12	AGRO-TECH Sp. z o.o.	4,7	4,7
13	Nadleśnictwo Lipka	2,0	2,0
14	Nadleśnictwo Czarnobór	1,8	1,8
15	Bio-Energia Sp. z o.o.	1,6	1,6
16	Parafia Lotyń	1,0	1,0
17	GOLGRUP sp. z o.o.	0,4	0,4
18	Nadleśnictwo Jastrowie	0,2	1,2
19	PRGOK	0,2	0
20	Poczta Polska S.A.	0	0,07
21	ROD NA ROZDROŻU	0	2,3
razem		1 714,1	1 841,07

Źródło: * ewidencja własna Gminy Okonek, 2016/2017

III. Produkcja roślinna

Wystąpienie na terenie gminy Okonek niekorzystnych zjawisk atmosferycznych w postaci przymrozków wiosennych w 2017 roku skutkowało złożeniem 2 wniosków o szacowanie szkód w uprawach. Natomiast w związku ze stratami spowodowanymi przez grad, huragan, deszcz nawalny, który miał miejsce w dniach 28-30 lipca 2017 r. oraz 11 i 18 sierpnia 2017 r. rolnicy złożyli 68 wniosków, w tym 23 wnioski dotyczyły strat spowodowanych przez deszcz nawalny. Powierzchnia upraw dotkniętych klęską w wyniku gradu i huraganu wyniosła 4.177,56 ha, a wartość strat oszacowano na 10.043.267,65 zł, natomiast powierzchnia upraw dotkniętych klęską w postaci deszczu nawalnego wyniosła 393,67 ha, a wartość strat oszacowano na 1.523.510,72 zł. Należy podkreślić, że wszystkie grunty orne w gminie wynoszą 13.406 ha więc straty dotknęły 1/3 powierzchni zasiewów, z tego uszkodzenia powyżej 70% potwierdzono na powierzchni 1.671,17 ha.

Na mocy Uchwały nr 129/2017 Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie ustanowienia programu pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej spowodowane wystąpieniem w sierpniu 2017 r. huraganu, gradu lub deszczu nawalnego pomoc finansową uzyskali wyłącznie rolnicy, którzy ponieśli szkody w wyniku deszczu nawalnego, który miał miejsce w dniach 11 i 18 sierpnia 2017 r. co zostało potwierdzone przez IMGW w Poznaniu. Rolnicy, którzy ponieśli szkody w lipcu 2017 r. w wyniku gradobicia nie uzyskali takiej pomocy finansowej.

W związku z powyższym odbyły się spotkania w których uczestniczyli Poseł PIS Marcin Porzucek, Starosta Złotowski Ryszard Goławski i Kierownik ARiMR Dorota Banaś. Urząd i rolnicy prowadzili również szeroką korespondencję w celu uzyskania dodatkowej pomocy.

IV. Produkcja zwierzęca

Zwierzęca produkcja towarowa w Gminie Okonek jest znikoma.

V. Podatek rolny i leśny

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza (Dz.U. z 2017 r. poz. 1892).

Zgodnie z art. 6 w/w ustawy podatek rolny za rok podatkowy wynosi:

- 1) od 1 ha przeliczeniowego gruntów, dla gruntów gospodarstw rolnych - równowartość pieniężną 2,5 q żyta,
- 2) od 1 ha pozostałych gruntów - równowartość pieniężną 5 q żyta
- obliczone według średniej ceny skupu żyta za 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy.

Średnią cenę skupu żyta ustala się na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w terminie do dnia 20 października roku poprzedzającego rok podatkowy.

W 2017 r. średnia cena skupu żyta wynosiła 52,44 zł, po przeprowadzonych konsultacjach obniżono ceny do kwoty 50,00 zł/dt.

Średnia cena skupu żyta za 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy 2018 ogłoszona przez Prezesa GUS wynosi 52,49 zł za 1 dt. Po przeprowadzonych konsultacjach Burmistrz Okonka zawniosowała o obniżenie ceny do kwoty 49,00 zł/dt.

Rada Miejska w Okonku Uchwałą nr XLVI/301/2017 z dnia 28 listopada 2017 r. przyjęła obniżoną stawkę ceny żyta jako podstawy do obliczania podatku rolnego.

W roku 2017 podatek rolny za 1 hektar przeliczeniowy wynosi 122,50 zł.

Z załącznika do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 r. w sprawie zaliczenia gmin oraz miast do jednego z czterech okręgów podatkowych (Dz. U. z 2001 poz. 1614) Gmina Okonek została zaklasyfikowana do II okręgu podatkowego.

Tab.5. Zestawienie okręgów podatkowych dla poszczególnych klas użytków rolnych

Rodzaje użytków rolnych	Grunty orne				Łąki i pastwiska			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Klasy użytków rolnych	Przeliczniki							
I	1,95	1,80	1,65	1,45	1,75	1,60	1,45	1,35
II	1,80	1,65	1,50	1,35	1,45	1,35	1,25	1,10
IIIa	1,65	1,50	1,40	1,25				
III					1,25	1,15	1,05	0,95
IIIb	1,35	1,25	1,15	1,00				
IVa	1,10	1,00	0,90	0,80				
IV					0,75	0,70	0,60	0,55
IVb	0,80	0,75	0,65	0,60				
V	0,35	0,30	0,25	0,20	0,20	0,20	0,15	0,15
VI	0,20	0,15	0,10	0,05	0,15	0,15	0,10	0,05

Źródło: ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1892)

Najczęściej zwalnia się od podatku rolnego:

- 1) użytki rolne klasy V, VI i VIz oraz grunty zadrzewione i zakrzewione ustanowione na użytkach rolnych;

2) grunty przeznaczone na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego do powierzchni nieprzekraczającej 100 ha.

W 2017 r. plan do budżetu przewidywał wpływy z podatku rolnego w wysokości 1.020.000,00 zł od osób fizycznych i 168.000,00 zł od osób prawnych.

Rzeczywiste wpływy okazały się być niższe i wynosiły odpowiednio 1.010.716,77 zł i 131.734,50 zł. Ponadto zaległości na dzień 31.12.2017 r. wynoszą zgodnie z powyższym 135.685,44 zł i 51.564,10 zł.

VI. Ceny produktów rolnych 2017

Porównując średnie ceny skupu w roku 2016 i 2017 można zauważyć wzrost ceny w przypadku pszenicy i żyta, natomiast spadek ceny zanotowano dla ziemniaka.

Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Tab.6. Porównanie cen niektórych produktów rolnych w 2017 r. w stosunku do cen w 2016 r. (dane dla województwa)

uprawa	2016					2017				
	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał	rok	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał	rok
ziarno zbóż (bez siewnego) - pszenica za 1 dt	66,21	63,70	62,36	63,57	63,96	69,08	71,62	67,4	66,02	68,53
ziarno zbóż (bez siewnego) - żyto za 1dt	54,63	53,34	50,23	52,22	52,61	57,21	61,69	55,83	55,74	57,62
ziemniaki za 1 dt	79,41	99,25	40,95	29,72	62,33	83,98	84,13	39,76	28,52	59,10

Źródło wyliczenia własne na podstawie miesięcznych danych z GUS z 2016/2017 r.

VII. Podsumowanie

Wysokie mrozy, ulewne deszcze, gradobicie oraz silne wiatry spowodowały w 2017 r. ogromne straty w 70 gospodarstwach. Gradobicie spowodowało, że wielu rolników utraciło plony niemal w całości upraw. Dodatkowo intensywne opady deszczu mające miejsce w sierpniu 2017 r. spowodowały, że rolnicy ponieśli kolejne straty w jakości zebranych plodów rolnych.

Sporządziła:
Agnieszka Kisiel
13 lutego 2018 r.

Kisiel

BURMISTRZ OKOŁYKA

Małgorzata Samec

